

kapitala	60 gld. — kr.
5 % interesov od prvotnega kapitala v znesku 160 gld. za čas od 12. marca 1861 do 3. novembra 1879	145 " 44 "
5 % interesov od delnega kapitala v znesku 60 gld. za čas od 3. novembra 1879 do 2. junija 1880	2 " — "
sodnijskih stroškov	2 " 47 "
in eksekucijskih stroškov	7 " — "
skupaj torej	<u>216 gld. 91 kr.</u>

C. kr. okrajna sodnija v Logatci je z odlokom od 22. oktobra 1880, št. 9018 oglašeni skupni znesek 216 gld. 91 kr. Jurij Milavčevim dedičem prisodila. To prisojenje potrdilo se je tudi po nadsodnijski odločbi od 23. februarja 1881, št. 1694.

Razlogi nadsodnijski.

Gledé na to, da eksekut zastaranja nasproti interesom odločno ugovarjal ni, da je na 4. stavku prodanega zemljišča na podlagi sodnijske poravnave od 24. oktobra 1866, št. 6547 v varstvo kapitala kakor tudi v varstvo interesov, od prvotnega kapitala 160 gld. od 12. marca 1861 tekočih, eksekutivna zastavna pravica na korist Jurij Milavčevim dedičem vknjižena, katera zastavna pravica se mora v pošteev jemati pri svojem stavku in gledé na to, da prisojenju tudi starejših interesov v tem slučaju ne nasprotuje § 17. zemljišno-knjižnega zakona, moral se je potrditi prvosodnijski odlok.

Donatio inter vivos ali pa mortis causa?

(Najvišjega sodnega dvora določba od 30. novembra 1875, št. 9896, s katero sta se potrdili nadsodnijska odločba od 4. februarja 1875, št. 1249, in jednako se glaseča rzsodba c. kr. okrajne sodnije v Loži od 26. aprila 1874, št. 2185.)

Elizabetha Srpán tožila je Jožefa Kotnika, glavnega dediča po Mariji Ravšelj, da mora pripoznati, da je tožnica vsled daritve pridobila si lastninsko pravico do hranilnične knjižice št. 10477

z vlogo 306 gld. in do gotovine v srebru, znašajoče 283 gld., katere vrednosti spadale so v zapuščino po omenjeni Mariji Ravšelj.

C. kr. okrajna sodnija v Loži je z razsodbo od 26. aprila 1874, št. 2185, tožbo odbila.

Razlogi prvega sodnika.

Pokojna Marija Ravšelj je imenovala toženega Jožefa Kotnika svojim glavnim dedičem. Po že dokončanej zapuščinskeji obravnavi in po že izvršenim prisojenji nastal je sum proti tožnici Elizabeti Srpán, ki je za deklo služila pri umrlej, da si je po tatvinskeji poti iz zapuščine prisvojila nekatere vrednosti, in sicer hranilnično knjižico št. 10477 z vlogo 306 gld. in gotovino v srebru, znašajočo 283 gld. Dokončana kazenska preiskava imela je samo uspeh, da so se te vrednosti v varstvo izročile sodnijskeji roki in da sta stranki dobili ukaz, svoje pravice po pravdnej poti dokazati. Glavni dedič vložil je potem proti današnej tožnici pozvalno tožbo, katerej se je leta vklonila, ter vložila sedanjo tožbo, v katerej trdi, da jej je hranilnično knjižico kakor tudi gotovino v srebru Marija Ravšelj še pri življenji darovala.

Tožnica trdi, da jo je zapustnica nekđaj, ko se je že zelo slabotno čutila, k sebi poklicala, jo pohvalila zaradi zvestega službovanja, ter jej ob jednom izročila že večkrat omenjeno hranilnično knjižico, rekoč: „Meni je slabo! Kakor sve se v življenji menili, tako stori po mojej smrti! Vzemi bukvice, hrani jih, so tvoje!“

Ravno tako trdi tožnica, da si je vsled daritve pridobila lastninsko pravico do gotovine v srebru. Na večer pred svojo smrtjo jo je namreč zapustnica zopet k sebi poklicala, ter jej dejala: „Pod streho pod jedno kadjo je srebrnina, hrani jo, je tvoja; ti si toliko trpela zamé, nikar me ne zapusti!“

Tožnica je po smrti zapustnice pridržala si hranilnično knjižico, ter tudi vzela srebrnino na imenovanem jej mestu. Toženi ugovarja, da je zapustnica hranilnično knjižico tožnici izročila in ugovarja tudi, da je zapustnica gori navedene besede govorila. Če pa je zapustnica v istini tudi te besede govorila, potem bi se gledé hranilnične knjižice smelo govoriti samo o daritvi na primerljnej smrti. Kar se pa tiče gotovine v srebru, tako mora tož-

nica sama pripoznati, da jej ta gotovina pravilno nikdar izročena ni bila.

Pri razsoditvi o hranilnični knjigi, katera je tudi po izpovedbi tožnice še le po smrti zapustnice imela postati tožnice last, morala se je sodnija ozirati na §. 956 obč. drž. zak., po katerem so jednake daritve veljavne le tedaj, če so se izvršile pod pogoji ki so predpisani poslednjim oporokam. Tedaj, ko je zapustnica izrekla svojo daritev, ni bilo niti jedne priče navzoče, tako da je daritev ostala brez vsake veljave.

Gledé gotovino v srebru se ni mogla niti daritev na primerljaj smrti, niti daritev inter vivos dokazati.

Tožnica trdi, da jej je ta gotovina izročena bila. Izročitev mora se po §. 426 obč. drž. zak. izvršiti iz roke v roko in kjer to mogoče ni, z znamenji, simbolično. Niti jedno, niti drugo se ni zgodilo, tako da se o daritvi inter vivos govoriti ne da (§. 943 obč. drž. zak.). Pri vsem tem pa ni dokazano, da se je z besedo „srebrnina“ ravno gotovina v srebru mislila, da je ta gotovina v istini tudi pod streho spravljena bila in da je zapustnica s svojimi besedami zaznamovati hotela ravno to gotovino, ki je sedaj v sodnijskem varstvu.

C. kr. nadsodnija v Gradci je z odločbo od 4. februarja 1875, št. 1249 prvosodnijsko razsodbo potrdila. Izvanredna revizija ni imela nikacega uspeha. Najvišji sodni dvor je z določbo od 30. novembra 1875, št. 9896 revizijo odbil.

Razlogi najvišjega sodnega dvora.

Tožnica opira lastninsko svojo pravico do hranilnične knjižice in do gotovine v srebru na daritvi inter vivos, kateri je izvršila Marija Ravšelj. Če pa se pretehtajo okoliščine, s katerimi se hočeti dokazati te daritvi, tako besede, s katerimi je zapustnica hranilnično knjižico tožnici izročila kratko nikar niso tako jasne, da bi se iz njih brez vsakega dvoma sklepati dalo, da je zapustnica še v svojem življenji to knjižico tožnici podariti hotela. Iz teh besed se veliko bolje da sklepati, da je hotela zapustnica izvršiti daritev na primerljaj smrti, katerej daritvi pa manjka pogojev v §. 956 obč. drž. zak. predpisanih. Kar se tiče gotovine v srebru, izvršila naj se je izročitev s tem, da je Marija Ravšelj tožnici povedala mesto, kjer je bila shranjena ta gotovina, rekoč,

da naj jo vzame, ter zasé pridrži. Srebrnina je reč, pri katerej je telesna izročitev iz roke v roko mogoča; gledé na §. 427 obč. drž. zak. ustna omenjena izjava predpisane telesne izročitve na-domestiti ni mogla. Iz ustne daritve tožnici ni tedaj izvirala pravica do tožbe, kar sledi iz §. 943. obč. drž. zak.

K §. 127. občnega sodnijskega reda.

(Najvišjega sodnega dvora določba od 12. maja 1881, št. 4388, s katero se je odstranila nadsodnijska odločba od 1. svečana 1881, št. 850 in oziroma razsodba c. kr. okrajne sodnije v Kranji dato 11. decembra 1880, št. 8443.)

Razsodba c. kr. okrajne sodnije v Kranji dato 11. decembra 1880, št. 8443 se glasi:

Priloženje družbinskega pisma od 24. avgusta 1855 kot novega dokazala v „dalnjih pojasnilih“ de praes. 13. novembra 1880, št. 7804, pri pravdi mej Kašperjem Polakom in Joahimom Polakom se ne dovoljuje; pač pa se slednji obsodi, da mora v tem incidenčnem prepiru prvemu pod eksekucijo v 14. dneh povrniti stroškov

Razlogi prvega sodnika.

Joahim Polak je v svojih pri računskem prepiru s Kašperjem Polakom vloženih „pojasnilih“ kot dokaz navajal družbinsko pogodbo od 24. avgusta 1855. Kašper Polak prosil je za rekonosciranje te priloge. Dotični dan določil se je na 17. marca 1880. Pri tem dnevu Joahim Polak ni bil v stanu originala omenjene pogodbe predložiti. Kašper Polak pa je vsled tega protestiral, da bi se ta pogodba inrotulirala, ter pri razsoditvi v ozir jemala.

Sedaj pa prosi Joahim Polak, da naj se mu dovoli priloženje zgorejšnje pogodbe kot novega dokazila v dalnjih pojasnilih. Kašper Polak ugovarja temu, in sicer iz razlogov, kateri se zdijo tej sodnji popolnoma opravičeni. Ker je Joahim Polak družbinsko pogodbo od 24. avgusta 1855 že v svojih pojasnilih kot dokazilo navajal, tako se ta pogodba sedaj novo dokazilo imenovati ne sme. Priloženje te pogodbe k daljnjim pojasnilom se torej ne